

orgán (kvalifikační komise, §§ 15—18), a že připuštěna je za určitých předpokladů do určení kvalifikace stížnost (§ 20), o níž pak rozhoduje kvalifikační komise u ústředního úřadu zřízená, ježto ani rozhodnutí o této stížnosti nemá jiného obsahu, nežli zjištění oněch okolností, které jsou pro posouzení způsobilosti úředníkovy pro výkon služby směrodatné.

Třebaže určení kvalifikace úředníkovy tvoří pak v některých směrech skutkové předpoklady pro autoritativní úpravu jeho právních poměrů (vyloučení z postupu platového — § 20 plat. zák. —, vyloučení dotyčných let při určování služebního pořadí — § 37 služ. pragm.), přece jen samo o sobě právní poměry ty neurčuje, a není tedy rozhodnutím nebo opatřením úřadu, jaké má na mysli § 2 zák. o ss, které by mohlo býti napadáno samostatnou stížností před nss-em (srov. Boh. A XXX/20). Tvrdí-li tedy stížnost opak, není důvodná.

Č. 10.415.

Jazykové právo. — Samospráva obecní: O jazykové úpravě obecní pečeti a orientačních nápisů na obecních cestách.

(Nález ze dne 14. března 1933 č. 16.817/32.)

Prejudikatura: Boh. A 9003/31, CCCLXV/29 a j.

Věc: Obec Č. proti ministerstvu vnitra o jazykové právo.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Osp v Ústí n./L. uložila výnosem z 5. května 1926 obci Č., aby podle ustanovení čl. 81 a 82 jaz. nař. č. 17/26 vydávala své vyhlášky vždy také v jazyku českém, aby si bezodkladně opatřila, pokud se tak již nestalo, obecní pečeť se slovní výplní stejných rozměrů a stejné úpravy v jazyku státním, jako v jejím jazyku jednacím a výlučně ji užívala, aby podle čl. 81 posled. odst. jaz. nař. č. 17/26 opatřila všechny orientační nápisy na cestách a silnicích obci náležejících neb jí udržovaných v německém jazyku též nápisy v čsl. jazyku a to na prvním místě a aby o provedení příkazu podala do 14 dnů zprávu.

Tento příkaz byl rozhodnutím zemské správy politické ze 4. dubna 1927 potvrzen z těchto důvodů: »Čl. 81 odst. 6 jaz. nař. ukládá obcím povinnost opatřiti orientační tabulky též s textem v jazyce státním, a to na prvním místě bezpodmínečně, a byl tudíž nař. příkaz vydán v souhlasu s tímto právním předpisem. Pokud pak se jedná o jazykovou úpravu a užívání pečeti, byl nař. příkaz vydán v souhlasu s ustanovením čl. 82 odst. 2 věty 1. jaz. nař., podle něhož nesmí býti obecní pečeť v obcích, v nichž je aspoň 20% státních příslušníků jazyka čsl., tedy i v obci Č., bez slovní výplně stejných rozměrů a stejné úpravy v jazyku státním, jako je výplň v jazyku německém.«

Dalšímu odvolání min. vnitra nař. rozhodnutím nevyhovělo z důvodů rozhodnutí zsp-é.

Stěžující si obec cítí se příkazem, potvrzeným tímto rozhodnutím, dotčena ve svých jazykových právech, pokud jí ukládá, a) aby i na jednojazyčné německé písemnosti obce používala dvojjazyčné obecní

pečeti a b) aby všechny orientační nápisy na cestách a silnicích obcí náležejících neb jí udržovaných opatřila též českým textem na prvním místě. Stěžující si obec se totiž domnívá, že ustanovení čl. 82 odst. 2 a 31 odst. 6 nejsou ustanoveními § 8 odst. 1 jaz. zák. kryta a jsou proto neplatná. — Toto stanovisko stížnosti nemůže nss sdílet.

Pokud jde o námitku neplatnosti ustanovení čl. 82 odst. 2 jaz. nař., sluší podotknouti, že žal. úřad recipoval pro své rozhodnutí důvody rozhodnutí úřadu II. stolice. Rozhodnutí to dovolalo se pak toliko ustanovení věty 1. odst. 2 čl. 82 jaz. nař. a může tudíž jen otázka platnosti tohoto předpisu býti předmětem kognice nss-u (arg. § 6 zák. o ss). O otázce té uvážil pak nss takto:

Usnesením adm. plena nss-u Boh. A CCCLXV/29 bylo vysloveno, že duchem jaz. zák. jest rozuměti zásady, které lze z jaz. zák. získati abstrakcí. Takovou zásadou je také zásada preponderance státního jazyka. Ovšem ustanovení jaz. nař., které se dá odůvodniti jen zásadou preponderance státního jazyka, není podle cit. usnesení v duchu jaz. zák. Než z ustanovení jaz. zák. vyplývá též, že nebylo úmyslem zákonodárcovým poskytnouti jazykové právo jakékoli národní menšině a vždy jen v stejné míře. Tak přiznává se v jaz. zák. určité jazykové právo národní menšině teprve tehdy, jestliže je v tom kterém správním okrsku (soudním okrese) zastoupena příslušníky jsoucími státními občany čsl. v počtu činícím aspoň 20% obyvatelstva okrsku (arg. § 2 odst. 2 a § 3 odst. 4). V odst. 3 § 2 jaz. zák. připouští se pak možnost, aby menšinové jazykové právo, normované v předchozím odstavci, bylo cestou nařizovací rozšířeno v tom směru, aby příslušníkům národní menšiny dostávalo se vyřízení jen v jejich jazyku. Ovšem ve kterých případech moc nařizovací tohoto zmocnění smí použití, výslovně nestanoví. Přihlíží-li se však k tomu, že jaz. zákon je ovládán vůdčí zásadou (myšlenkou), aby jazyk čsl. jako státní oficiální jazyk republiky došel náležitého uplatnění a významu jak u úřadů státních, tak u úřadů autonomních atd. (arg. §§ 1, 3 a 8), lze zmocnění odst. 3 § 2 rozuměti jediné v tom smyslu, že ho státní moc nařizovací může právem použití a jazykové právo národní menšiny rozšířiti na míru tam stanovenou (vydávání vyřízení pouze v jazyku národní menšiny) jen v těch případech, ve kterých příslušníci národní menšiny vystupují ve správním okrsku podle odst. 2 § 2 jaz. zák. v takové početní síle, že vydávání vyřízení též v jazyku státním nemělo by podstatného významu, ježto příslušníků jazyka státního v okrsku tom buď vůbec není, aneb jsou v něm jen v počtu, jenž je nepatrným zlomkem počtu příslušníků národní menšiny v okrsku tom.

Vysvítá tedy z ustanovení jaz. zák., že zákonodárce — normuje jazykové právo národních menšin — sledoval též zásadu početnosti. Touto zásadou je však ovládán i předpis věty 1 odst. 2 čl. 82 jaz. nař., stanoví-li, že v obcích, v nichž je aspoň 20% státních příslušníků jazyka čsl., tedy v obcích, jež nejsou obývány příslušníky národní menšiny v té početní síle, aby státní příslušníci jazyka čsl. v nich nedosahovali 20% počtu obyvatelstva, nesmí se používatí obecní pečeti bez slovní výplně stejných rozměrů a stejné úpravy v jazyku státním. Je tedy předpis věty 1. odst. 2 čl. 82 jaz. nař. vydán v duchu jaz. zák. — a stížnost neprávem brojí proti nař. rozhodnutí z důvodu, že předpis ten je neplatný.

V nál. Boh. A 9003/31 vyslovil pak nss a zevrubně odůvodnil právní názor, že předpis čl. 81 odst. 6 vl. nař. č. 17/26, podle něhož orientační nápisy na silnicích a cestách mají býti vždy v jazyku státním a to na prvním místě, jest kryt ustanovením odst. 1 § 8 jaz. zák. Na právním názoru v tomto nálezu vysloveném setrvává nss i v tomto případě.

Č. 10.416.

Pojištění pensijní: Kandidát advokacie podléhá pojistné povinnosti podle zák. č. 26/29 Sb.

(Nález ze dne 14. března 1933 č. 4237.)

V ě c: Dr. Alexandr S. v M. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem ze 4. prosince 1929 prohlásila úřadovna všeobecného pensijního ústavu v Bratislavě Dra Karla B., kandidáta advokacie u st-le Dra Alexandra Sp., v tomto jeho zaměstnání za povinná pensijním pojištěním od 1. ledna 1929 ve smyslu zák. č. 26/29 a předepsala pojistné za dobu od 1. ledna 1929 do 30. listopadu 1929 penízem 1.056 Kč.

Odvolání z tohoto výměru nevyhověl zemský úřad v Užhorodě rozhodnutím z 26. února 1930 z důvodu, že 1. Dr. B. není studujícím práv a bod 3 § 2 cit. zák. se na něj tudíž nevztahuje, 2. advokátní praxe není ani předepsaným, ani obvyklým doplňkem právního teoretického studia vysokoškolského, 3. advokátní koncipienti jsou nesporně úředníky advokátních kanceláří.

V odvolání z tohoto rozhodnutí bylo namítáno, že pro absolventy práv, kteří se připravují k advokacii, jest zákonem č. 40/22 předepsána 5letá advokátní praxe. Stav advokátních koncipientů jako takový neexistuje, jde o čekací dobu zákonem předepsanou, pro kterou jest kandidát advokacie povinen konati advokátní praxi, aby se z něho mohl státí advokát. Z toho je zřejmo, že vlastně jde o pokračování ve studiích. Cílem toho, kdo studoval práva, není zůstatí koncipientem, a proto nelze tuto dobu považovati za samostatné zaměstnání. Advokátní koncipient není úředníkem advokátní kanceláře, nekoná zde úřednickou práci, nýbrž tutéž práci jako advokát. V zák. č. 26/29 jest výslovně uvedeno, že pojištění podléhají kancelářští zaměstnanci advokáta, jest tedy koncipient, konající práci konceptní a advokátskou, z pojištění vyňat; kdyby byl zákon chtěl podrobiti pojištění i koncipienty, nebyl by přesně vymezil, že pojištění podléhají zaměstnanci kancelářští.

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. soc. péče odvolání a rozhodnutí v odpor vzaté potvrdilo z důvodů v něm uvedených; k vývodům odvolání podotklo toto: »Pro otázku pojistné povinnosti pensijní kandidáta advokacie není rozhodno, mluví-li § 1 cit. zák. v odst. 1 sub 2 toliko o kancelářských zaměstnancích advokátů. Výpočet jednotlivých kategorií zaměstnanců, podléhajících pensijnímu pojištění, v § 1 odst. 1 pens. zák. č. 26/29 je totiž toliko demonstrativní, nikoli taxativní; roz-